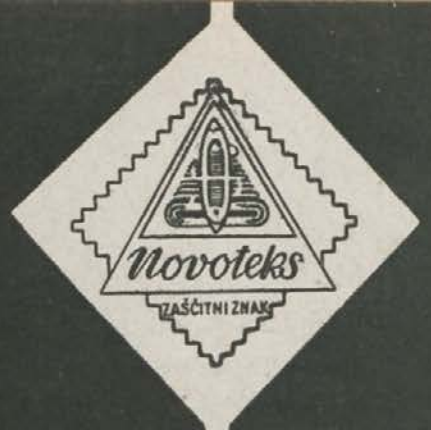

Novoteks

GLASILO DELAVSKEGA SVETA

LETO IV. ★ 1966 ★ ŠT. 10

NOVOTEKS

glasilo delavskega sveta

Tekstilne tovarne

NOVOTEKS

Novo mesto

1963

Letnik IV.

Št. 10 (37)

Oktober

Izdaja:

delavski svet

Ureja:

uredniški odbor

Odgovorni urednik:

Samo Medic

Naslov uredništva:

Novoteks, Novo mesto

Foersterjeva 10

telefon 21-030

Zunanja oprema:

Bojan Brovet

Tisk naslovne strani

in vezava

Valvasorjeva tiskarna

in knjigoveznica

Videm-Krško

Naklada:

850 izvodov

VSEBINA:

- Iz zasedanj samoupravnih organov
- Polletna konferenca sindikalne podružnice v Metliki je za nami
- Zapiski z mladinske konference
- Vpisali smo ljudsko posojilo
- Nesreče pri delu in na poti z dela v mesecu oktobru 1963
- Bolezenski izostanki v mesecu septembru 1962 in 1963
- Kako sem preživel roško ofenzivo
- III. delavske športne igre v Novem mestu
- Pet dni v sončni Italiji
- Naša kronika

IZ ZASEDANJ SAMOUPRAVNIH ORGANOV

V preteklem mesecu je imel delavski svet našega podjetja eno zasedanje, upravni odbor pa dve seji. Tudi sveti tkalnice, uprave in zunanjih obratov ter apreture so zasedali. Glavna tema zasedanj je bila predelava tez za statut podjetja.

Komisija za pripravo statuta je izdelala teze statuta ter ga dala na razpravo. Po predlogu komisije naj ima statut 11 poglavij, in sicer: uvodni del in temeljne določbe, splošne določbe, samoupravljanje, sredstva za planiranje, notranja razdelitev, organizacija podjetja, medsebojni delovni odnosi, statut in ostali splošni akti ter končne določbe.

Upravni odbor in delavski svet sta o tezah razpravljala dne 10. in 11. oktobra ter predlagala nekatere dopolnitve. O tezah sta nadalje razpravljala tudi sveta enot uprava in zunanji obrati ter apretura. Tudi ta sveta sta predlagala nekatere dopolnitve. Svet uprave in zunanjih obratov predlagata spremembo organizacije splošnega sektorja, svet apreture pa predlaga naj bi se krvodajalcem odobril tisti dan, ko oddajo kri, izredni plačan dopust.

Ko bodo zbrani vsi predlogi samoupravnih organov in članov kolektiva, bo komisija izdelala osnutek statuta in ga dala v ponovno obravnavo kolektivu in samoupravnim organom.

Upravni odbor je nadalje razpravljajal o vpisu ljudskega posojila za obnovo in izgradnjo Skopja. Predlagal je delavskemu svetu, da poleg posojila, ki so ga vpisali člani kolektiva, vpiše posojilo tudi podjetje. Delavski svet je predlog upravnega odbora soglasno sprejel. Podjetje je vpisalo 10.000.000 din posojila.

Na predlog upravnega odbora je delavski svet nadalje sklenil, da spremeni 19. člen pravilnika o delitvi čistega dohodka. Po spremembi tega člena bo "Manufaktura - Novoteks" za osebne dohodke lahko porabila 1,8 % od doseženega prometa. Doslej so za osebne dohodke lahko porabili le 1,6 %.

Ker zaradi povečane proizvodnje v podjetju osebni prejemki trgovskih zastopnikov niso več v skladu z osebni prejemki ostalih sodelavcev, je upravni odbor sklenil, naj komisija za vsklajevanje osebnih dohodkov izdela predlog popravka.

Nadalje je upravni odbor predlagal delavskemu

svetu razhodovanje karamboliranega osebnega avtomobila Fiat 600, ki ga je uporabljalo naše Avto moto društvo za učenje. Prav tako je predlagal razhodovanje starega sušilnega stroja in pralnega stroja iz opreme. Predloge za razhodovanje je delavski svet sprejel in sklenil, da se poleg teh strojev razhoduje tudi računski stroj, ki je že toliko iztrošen, da se ga ne izplača popraviti.

Na predlog upravnega odbora je delavski svet sklenil, da se v tkalnici ustanovi novo delovno mesto "pregled kvalitete preje", ki se ga oceni v razponu 80 - 90 točk.

Glede povišanja ocene delovnega mesta "tehniki" pa je bil upravni odbor mnenja, naj predlog najprej pretrsejo sveti enot.

Na koncu seje je upravni odbor reševal prispеле prošnje.

Delavski svet je razpravljajal tudi o opravljenih inventurah v prodajalni, skladišču izdelanega blaga in skladišču pomožnega materiala.

Ker inventurne komisije niso ugotovile bistvenih razlik med knjižnim in dejanskim stanjem, je sklenil, da se ugotovljene razlike preknjižijo na izredne dohodke oziroma izdatke.

Nadalje je delavski svet sklenil, da posodimo občinski skupščini Metlika 3.000.000 dinarjev za dobo dveh let. Ta znesek se bo uporabil za plačilo že izvršenih investicij.

Svet ekonomske enote tkalnica je na svoji 7. seji razpravljajal o proizvodnih problemih, pravilniku o kvaliteti ter poslušal poročilo predsednikov komisij sveta.

Iz podanega poročila o proizvodnji je razvidno, da je tkalnica izdelala v 8 mesecih 970.053.000 votkov in v tem času presegla plan za 18,5 %. V juliju in avgustu je proizvodnja nekoliko padla zaradi dopustov in pomanjkanja električne energije. V avgustu so zaradi izdelave novih vzorcev imeli tudi več zastojev kot ponavadi. Kvaliteta pa se je zaradi napačnih vdevov, malerjev in blend poslabšala. Tem napakam bo v bodoče potrebno posvetiti več pozornosti.

V zadnjem času je v tkalnico prišlo 10 novih delavk. Potrebovali bi jih sicer 16, toda z izboljšano organizacijo dela jih zadostuje 10, kar ugodno vpliva tudi na osebne dohodke.

Ker tkalke, ki izdelujejo artikel Tinca, iz objektivnih razlogov ne dosegajo norme, je bil sprejet sklep, da se začasno popravi norma od 39.000 votkov na 37.000 votkov.

Svet ekonomske enote je nadalje razpravljajl o pravilniku o kvaliteti. Sklenil je, da se pravilnik dopolni ter da se ocenijo tudi nepravilnosti oziroma napake na dublirnih in sukalnih strojih.

Sprejet je bil tudi sklep, da se za tkalke organizira dopolnilni strokovni tečaj, na katerem bi si tkalke izpopolnile svoje znanje zlasti pri vdevanju, odčitavanju vzorcev, spoznavanju kart itd.

Komisije sveta ekonomske enote tkalnica se sestajajo po potrebi ter rešujejo vprašanja, ki spadajo v njihovo področje. Komisija za HTZ predlaga, da se v tkalnici uredi klima naprave ter izboljša razsvetljava v predpripravi tkalnice in v vdevalnici. Tam je potrebno urediti tudi ogrevanje.

Svet ekonomske enote tkalnice je tudi predlagal delavskemu svetu podjetja ustanovitev novega delovnega mesta " pregled kvalitete preje" in povišanje razpona na delovnem mestu "tehnik".

Imenovana je bila tudi komisija za izdelavo statuta podjetja. V komisiji so: Bojan Kekec, Pavla Kastelic, Marija Kobe, Stane Hudoklin in Ivan Jakše.

Na seji so obravnavali tudi prošnji Ludvika Judeža in Anice Beg za prihajanje na delo. Obe prošnji sta bili ugodno rešeni.

Svet enote uprava in zunanji obrati je na svoji seji dne 22. 10. 1963 razpravljajl o tezah statuta podjetja. Svet se s tezami strinja, predlaga pa, da se predlagana organizacija splošnega sektorja spremeni.

Na koncu je svet rešil tudi nekaj prošenj.

Tudi svet ekonomske enote apreture je na svoji seji dne 28. 10. 1963 razpravljajal o tezah statuta. S temi se strinja, predlaga pa, da bi se v tisti del statuta oziroma pravilnika o delovnih razmerjih, ki določa izredne plačane dopuste, vpisalo, da ima vsak, kdor odda kri, tisti dan izredni plačan dopust.

Iz poročila o proizvodnji v apreturi je razvidno, da je bil v 9 mesecih plan proizvodnje prekoračen za 18,53 %, finančni plan pa za 28,66 %. Plan sintetičnih tkanin ni bil dosežen, predvideno pa je, da se bo proizvodnja sintetičnih tkanin v zadnjih treh mesecih povečala.

Svet enote je razpravljajal tudi o problemih proizvodnje ter sprejel ustrezne sklepe, da se pomanjkljivosti in nepravilnosti odpravijo. Popravljen oziroma dopolnjen je bil tudi pravilnik o kvaliteti. Varnostnega tehnika so zadolžili, da analizira bolezenske izostanke v apreturi, in svetu enote poda poročilo, da bo o tem razpravljajal na prihodnji seji.

Razpravljali so tudi o redu v garderobah in sanitarnih prostorih. Predlagali so, da bi v garderobah namestili mize in klopi. Garderoba naj bi bila med delovnim časom zaklenjena. Odprte pa naj bi bile med delovnim odmorom in med izmeno.

Upravni odbor je imel 9. sejo 28. 10. 1963. Na njej so razpravljali o investicijah in razdelitvi stanovanj v Metliki.

Ing. Avgust Fajfar je poročal, da je skladiščna lopa ob skladišču preje zgrajena. Dela pri rezervoarju za mazut so bila začasno prekinjena, ker še ne vemo, kdaj bo rezervoar dobavljen. Dela na šedovi hali so v precejšnjem zaostanku zaradi pomanjkanja delovne sile. Upravni odbor je sklenil, da se od podjetja "Sava", ki gradbena dela izvaja, zahteva, da se drži pogodbenega roka.

Upravni odbor predlaga, da bi se zaenkrat zgradilo samo 9 šedov po načrtu. Deseti šed pa naj bi se zgradil v nadstropje. S tem bi pridobili potrebne prostore za laboratorij, pisarne in sejno sobo. Obenem pa bi bil to primeren zaključek stavbe. V zaključku garderob ob hali pa naj bi se zgradila jedilnica za tiste sodelavce, ki ne hodijo na malico v menzo.

Tudi nabava in montaža kotla za mazut je v zaostanku.

Za ureditev dohoda in okolja tovarne je izdelan potreben projekt. Upravni odbor predlaga delavskemu svetu, da se zgradi nova dovozna cesta in postavi kolesarnica in lope za parkiranje avtomobilov in motornih koles ob novi dovozni cesti. Postavile naj bi se potrebne lope, kjer bi bilo možno parkirati 64 motorjev in 36 osebnih avtomobilov. Obstoječe kolesarnice bi se premestile ob lope za avtomobile in motorje.

V Metliki so zgrajena tri dvosobna stanovanja za naše podjetje. Na predlog komisije za dodelitev stanovanj je upravni odbor sklenil, da dobe nova stanovanja Zoška Grahek, Blaž Čurči in Stane Jelenčič. Izpraznjeno Jelenčičevo enosobno stanovanje se dodeli Marjanu Ovničku. Eno garsonjero, v kateri je stanoval tov. Čurči, pa se dodeli Milici Mokotar, medtem ko ostane druga garsonjera zaenkrat prazna.

Pri razpravi o stroških prehrane se je ugotovilo, da stroški za nabavo živil presegajo ceno kosila in enolončnice. Kljub temu, da so cene živil v Metliki nižje kot v Novem mestu, so stroški za en obrok v metliški obratni menzi precej višji kot v menzi v Novem mestu. Zato predlaga upravni odbor delavskemu svetu, da bi se v bodoče formirala cena obrokom po stvarnih stroških za porabljen material, in to ločeno za vsako obratno menzo. Kvaliteta hrane naj bi bila v bodoče na isti ravni kot je sedaj.

Ker je Dan mrtvih na petek, je sklenil upravni odbor, da podjetje v soboto 2.11.1963 ne bo delalo. Ta dan se bo nadomestil z delom v nedeljo 24.11.1963 oziroma 17.11.1963 v tistih oddelkih, kjer delajo v treh izmenah.

Potrjen je bil predlog komisije za norme ekonomske enote tkalnica. Upravni odbor predlaga, da naj bi norme in cenik del v bodoče potrjevali sveti ekonomskih enot, kar naj bi določal tudi statut podjetja.

V razpravi o redu v novih garderobah in sanitarijah je bilo sklenjeno, da se v garderobe namestijo mize in stoli. Če se ne najde krivce za poškodovane predmete v teh prostorih, bodo nastalo škodo plačali uporabniki kolektivno.

Ob koncu seje je upravni odbor rešil tudi več prošenj.

Jože Udovič

POLLETNA KONFERENCA SINDIKALNE PODRUŽNICE V METLIKI JE ZA NAMI

V nedeljo, 13. oktobra, so se v sindikalni sobi zbrali delegati na polletno konferenco sindikalne podružnice v Metliki. To je bila prva sindikalna konferenca, na kateri so člane kolektiva predstavljali delegati. Udeležba je bila zelo dobra, za kar je morda vzrok ravno delegacijski sistem, kajti vsak delegat je zastopal pet ljudi, pet sodelavcev, ki so od njega pričakovali, da jih bo kar najbolje predstavljal ter razpravljal o njihovih problemih in uspehih.

Konferenca je bila izredno plodna. Razprava je bila živahna, jedrnata in zanimiva.

Največ se je razpravljalo o pripravah za izdelavo statuta in o 42-urnem delovnem tednu. Razpravo o statutu je začel eden od delegatov, ki je prosil, da bi nekdo, ki so mu priprave za izdelavo statuta bolj znane, povedal kaj več o tem, kakor tudi o skrajšanem delovnem tednu. Tov. Švent je delegatom pojasnil vlogo in važnost statuta, ustave v okviru podjetja. Priprave so se pri nas že začele, vendar je to šele prvi korak do izdelave statuta. Pripovedoval je o težavah, katere bo treba premostiti pri izdelavi statuta, o važnosti razpravljanja o statutu med sodelavci, ki bodo pripomogli s svojimi konkretnimi predlogi k čim boljšemu in čim popolnejšemu statutu. S tezami, ki sta jih sprejela upravni odbor in delavski svet, naj se seznanijo vsi sodelavci, da bi jih moglo čim več sodelovati v pripravi statuta in, da bi se v statutu res predvidela oziroma izkoristila sleherna možna pravica in dolžnost, izboljšava in pospešek razvoja podjetja. Da bi bila zagotovljena množična razprava, je tov. Švent predlagal, da bi upravni odbor sindikalne podružnice organiziral primerne sestanke. Predstavniki občinskega komiteja ZK je v zvezi s pripravami za izdelavo statuta pripomnil, da je storjena precejšnja napaka, ker delavci še niso seznanjeni s statutom. Jasno je, da je bilo to doslej nemogoče in bi bilo popolnoma brezuspešno seznanjati ljudi z nečim, kar še nima nikakršne oblike. Zato ravno sta upravni odbor in delavski svet sprejela teze statuta, da se bo lahko na podlagi le-teh izoblikoval in kar najbolj izpopolnil predlog statuta, ki ga bo potrebno še dobro preudariti, dopolniti in oblikovati v celoto, ki bo osnova in zagotovilo življenja in razvoja podjetja.

Eno izmed načel statuta bo tudi določen delovni

čas. Če bo ta ostal dolg 48 ur ali ga bomo skrajšali na 42 ur, danes še ni znano. Vsekakor smo vsi zainteresirani za 42-urni delovni teden. Vendar pa si moramo zanj najprej zagotoviti materialno osnovo, da bomo za skrajšani delovni teden prejemali nezmanjšane osebne dohodke. Pri nas nimamo več tolikšnih notranjih rezerv. Zato moramo izkoristiti vsako najmanjšo možnost in vložiti neprimerno več truda, da bi mogli doseči skrajšani delovni teden. Delavcu in podjetju pa skrajšani delovni teden ni v prid, če se mu za določeno vsoto zmanjša tudi osebni dohodek oziroma dohodek. Upravni odbor in delavski svet sta predvidela, da bi s poskusnim skrajšanjem delovnega tedna pričeli že s 1. oktobrom, vendar smo to zaradi težav, ki bi se pri tem pojavile, zaenkrat odložili. Račun pokaže, da bi naše podjetje z ozirom na obstoječe predpise o prispevkih od izrednega dohodka bilo oškodovano za približno 10 milijonov din skladov. Tudi predpisi socialnega zavarovanja ne ustrezajo tej spremembi. O stabilnosti osebnega dohodka odločajo tudi cene surovinam. Naši izdelki imajo konstantne cene, cene surovinam pa tako bujno rastejo, da že 58 % prodajne cene naših izdelkov odpade na surovine. Uvoznike naraščajoče cene prav nič ne prizadenejo, ker povišanje cene na zunanjem tržišču enostavno prenesejo v breme podjaja. Še mnogo je takšnih občutljivih točk, zaradi katerih je pametno prejetmeljito preudariti, če si bo mogoče skrajšati delovni čas z nespremenjenimi ali morda celo večjimi dohodki, kot pa da bi kasneje zaradi skrajšanja padali iz težav v težave, iz katerih bi se morali pomagati z zmanjšanimi osebnimi dohodki.

Ena od delegatk je menila, da bi ukinili vsaj sobotno nočno izmeno, ker bi to lažje nadoknadili. Tov. Svet je povedal, da sta upravni odbor in delavski svet zavzela to stališče, da se pri prehodu na skrajšani delovni teden kot prva stopnja ukine sobotna nočna izmena, za njo kot naslednja stopnja še popoldanska in nato šele bi se prešlo na celotni skrajšani 42-urni delovni teden. Ravno zaradi nočne izmene je bil za obrat Metlika predlagan 42-urni delovni teden, medtem ko je bil za obrat I predlagan 44-urni delovni teden.

Na tej konferenci so bili ostro obsojeni odnosi delavca do skupnosti in podjetja. Pred resen in težaven izpit za razumevanje do sočloveka v nesreči smo bili postavljeni, ko je glavno mesto Makedonije Skopje razdejal potres in so njegovi preživeli prebivalci ostali brez vsega. Tedaj smo dobro prestali preizkušnjo. Vsi, prav vsi smo brez prigovora pristali, da prizadetim poklonimo dnevni zaslužek. Druga preizkušnja je bilo vpisovanje ljudskega posojila za izgradnjo novega Skopja. Človek bi

dejal, da bo to dosti lažje opraviti, saj gre le za posojilo, pa ni bilo tako lahko. Res je, da je procent vpisnikov v našem obratu precej visok, naleteli smo pa tudi na nekaj primerov, ki so vredni vsega obsojanja. Tu se je lepo pokazal odnos posameznika do skupnosti. Delavka, ki je od skupnosti prejela 150.000 din posojila, da si lahko gradi hišo, ni hotela vpisati posojilo, češ da je zadolžena, ko pa so jo spomnili na prejeto posojilo, je rekla, da to ni nič. Zgodilo se je tudi, da so nekateri odvrčali sodelavce od vpisovanja posojila. Najbolj so se vpisu posojila upirali ravno takšni, ki jim skupnost omogoča celo vrsto olajšav, posojila, šolanje itd. Sodelavec, ki mu je skupnost pomagala, da si je sezidal hišo, mu nudila lepo službo s socialnim zavarovanjem in ki bo vsak čas upokojen, je vpis ljudskega posojila energično odbil. Nič boljši ni odnos tega tovariša do podjetja in dela. Medtem ko je bil na bolniškem dopustu, so ga poklicali na primopredajo z ozirom na dolžino njegove odsotnosti in skorajšnjo upokojitve. Ni ga bilo, mogel pa je iti na Veselico popivat. Tudi drugi primer, ki ga je iznesel eden od delegatov dokazuje nepravilen odnos delavca, ki odhaja v pokoj, do podjetja in tistega, kateremu predaja delo. Ko predajajo svoje posle iz rok, se ne potrudijo prevzemnika seznaniti z delom, celo ovirajo ga pri tem, s čimer želijo ustvariti mnenje, da so za podjetje nenaдомestljivi. S tem ravno zavirajo podjetju njegov tempo dela in doseganja uspehov.

Poleg teh velikih vprašanj so razpravljali o še nič koliko drugih, kot so nedelavnost mladine, kegljaški klub, kulturni nivo sodelavcev, problemi proizvodnje, novi stroji, delovna disciplina, udeležba in sodelovanje na raznih sestankih itd. Tehtali so se doseženi uspehi, ugotavljali neuspehi in nepravilnosti, predvidelo izboljšanje proizvodnje in pospešen razvoj podjetja. Vse to so važna vprašanja, ki so na dnevnem redu vsakega delovnega dne, ostala pa so nekako vsakdanja in brezbarvna spričo ostrega obsojanja nepravilnih odnosov do sočloveka in skupnosti. Prav je da se o tem razpravlja na takšnem mestu, zakaj delavec ni samo avtomat, ki streže stroju, ampak naj bi bil predvsem in v prvi vrsti človek humanih načel, kajti takšen človek bo tudi dober delavec in bo vselej in povsod našel svoje pravo mesto.

Konferenca je na koncu razprave sprejela sklep, da pooblasti upravni odbor podružnice, da napravi izvleček zaključkov konference in z njimi seznaniti vse člane kolektiva. Vsi delegati in povabljeni so se po zaključeni konferenci zadovoljni razšli. Na poti domov jih je spremljalo sonce na jasnem jesenskem nebu.

ZAPISKI Z MLADINSKE KONFERENCE

V nedeljo dne 27. 10. 1963 je bila v sejni dvorani podjetja redna letna mladinska konferenca aktivna "Novoteks". Izvolili smo nov 15-članski odbor in dali rezrešnico staremu. V desetih točkah dnevnega reda smo se seznanili z delom in nalogami mladincev v preteklem letu.

Na lanski mladinski konferenci je bilo danih več smernic za delo mladinske organizacije v bodočem letu. Prepričani smo bili, da bo delo mladine v našem podjetju končno le zaživelo, saj je prejšnji mladinski odbor odkril vrsto pomanjkljivosti, na osnovi katerih bi se delo mladine moralo odvijati v pravi smeri.

Kje je vzrok in krivda, da nismo našli nekega skupnega dela? Ta je več ali manj na mladini sami in na njeni nezainteresiranosti za karkoli. Ne smemo reči, da so taki vsi mladinci. Lahko pa rečemo, da je večina neaktivna. Če se vprašamo, zakaj se naša mladina sploh zanima, si skoraj ne vemo odgovoriti. Premalo se zanima za delo samoupravnih organov, za delo podjetja, sploh za vse, kar se dogaja novega v njeni neposredni bližini. Dokler pa bomo le sami med seboj ugotavljali take osnovne napake, bomo ostali vedno nekje ob strani, v raznih komisijah pri svetih ekonomskih enot in delavskega sveta pa bo še manj zastopana mladina, kjer je že sedaj v zelo majhnem številu.

Da pa ne bi samo grajali, lahko izrečemo o naši mladini tudi nekaj pohvalnega. Vsi vemo, da je kri tista, ki rešuje življenje. Mladinci so se vsake krvodajalske akcije, ki je bila organizirana v okviru podjetja, z razumevanjem udeležili. Pri industrijskem gasilskem društvu Novoteks imamo tudi žensko desetino, sestavljeno iz vrst mladink, ki se redno udeležujejo vaj.

Na mladinski konferenci se je veliko govorilo tudi o delavskih športnih igrah. Kakor nam je znano, je sindikalna podružnica letos v septembru organizirala športne igre med oddelki. Udeležilo se jih je kar precej mladincev, starejših članov našega delovnega kolektiva. Tekmovanja so v celoti kar uspela. Še boljši rezultati pa bi bili, če bi bili zastopani vsi najboljši mladinci. Nerodno je tudi to, ker delajo mladinci v izmenah in ne moremo sestaviti celotne ekipe, da bi redno trenirala.

Mladinci pa bi morali tudi upoštevati, da ne gre samo za uspeh njih samih, ampak tudi za ugled obratov in s tem ugled našega celotnega kolektiva.

O odnosih med starejšimi in mlajšimi se pri nas veliko razpravlja. Težko je mlademu človeku, ki je iz šolskih klopi prišel v popolnoma novo okolje med tovariše, ki že dalj časa služijo strojem in strojnim napravam, vključiti se polnoveljavno v delo. Navadno takšnega novega tovariša poučuje starejši človek z dolgoletno prakso in velikim praktičnim znanjem. Odnos teh ljudi do novega člana često ni tak, kakršen naj bi bil. Če si mi mladi ne bomo znali pridobiti potrebnega spoštovanja starejših sodelavcev z odnosom, katerega bomo imeli do njih, do našega dela, do skupne imovine in vsega, kar nas obkroža, bomo netili stalne prepire, sovraštvo in pa neslogo, kar pa se bo poznalo v borbi za čim boljše proizvodnjo. Vzdrževati dobre odnose med ljudmi pomeni znati uspešno delati v določeni skupini ljudi, kjer predstavljajo posamezniki konstruktivne člene delovne organizacije. Upoštevati pa je treba, da se ljudje med seboj razlikujejo po svojih fizičnih, duševnih in čustvenih lastnosti, to se pravi, po značilnih potezah njihovega karakterja in temperamenta, kakor tudi po nekaterih svojih osebnih prilikah, čeprav jih družita enaka idejnost in cilj. V našem podjetju novo sprejetemu članu posvečamo mnogo pozornosti. Vsi novi ljudje še predno pridejo v oddelke, kjer naj bi delali, obiskujejo tečaj v tovarniškem centru za izobraževanje kadrov. Tem ljudem se poleg drugih strokovnih predmetov mnogo govori tudi o odnosih človeka do človeka in o odnosih človeka do družbe. Zato smo prepričani, da bodo odnosi med ljudmi tovariški, s tem pa koristni naši socialistični stvarnosti in skupnosti.

Na koncu konference smo izvolili nov mladinski odbor, ki šteje 15 članov. Kandidacijska komisija je ugotovila naslednje število glasov, ki so jih dosegli posamezni kandidati:

1. Smrekar Majda	39 glasov
2. Hrovat Franc	38 "
3. Pavlin Anica	37 "
4. Uhan Andrej	37 "
5. Radovan Marjeta	36 "
6. Udovič Slavica	36 "
7. Adamič Tončka	32 "
8. Kekec Bojan	32 "
9. Grubiša Jovo	32 "
10. Zupan Marička	31 "
11. Rifelj Vida	31 "

12. Može Slavka	31 glasov
13. Krštino Martin	30 "
14. Kastelic Janez	30 "
15. Vranešič Marija	28 "

Predsednika, sekretarja in blagajnika bomo izvolili na posebnem sestanku mladinskega odbora.

Novoizvoljenemu odboru želimo v imenu mladincev veliko uspehov pri opravljanju poverjenih jim nalog. Želeli bi tudi to, da v bodoče ne bi bilo treba članov naše mladinske organizacije nekako prisiljevati, da se udeležujejo sestankov in akcij. Menim, da je popolnoma pravilna odločitev, da tisti član kolektiva, ki pride v podjetje samo za tistih 8 ur dnevno, ne da bi se udeležil katerekoli druge akcije in se vsemu izogiba, prejme samo mesečni zaslužek in je brez vseh ostalih ugodnosti, ki bi jih sicer imel.

Milena Mavsar

VPISALI SMO LJUDSKO POSOJILO

15. oktobra je bil zaključen vpis ljudskega posojila za obnovo in izgradnjo Skopja, ki je bil v mesecu juliju porušen. V tej humani vsedržavni akciji se je tudi naše podjetje častno odzvalo. Posojilo je vpisalo 99,5 % vseh članov kolektiva. Ti so vpisali skupno 4,785.000 din. Delavski svet podjetja pa je sklenil, da tudi podjetje vpiše 10.000.000 din posojila. Posojila niso vpisali samo 4 sodelavci, ki so bili v času vpisa bolni oziroma odsotni.

Kolektivi posameznih enot oziroma oddelkov so se pri vpisu posojila izkazali z naslednjimi zneski:

	Znesek	Udeležba v %	% mes. OD
Uprava	780.000	100	24,5
Predilnica mikane preje	406.000	100	19,9
Predilnica česane preje	1,014.000	99	22,2
Predpriprava tkalnice	515.000	99	22,6
Tkalnica	1,099.000	100	19,9

	Znesek	Udeležba v %	% mes. OD
Apretura	507.000	100	19,3
Pomožni obrati	338.000	100	19,2
Menza	63.000	90,9	20,-
Prodajalna	33.000	100	20,5
Podjetje skupaj	4,785.000	99,5	21,3

Tako se je končala ta akcija, ki je ponovno pokazala tako prizadetim kakor tudi celemu svetu jugoslovansko enotnost, ki je bila skovana v narodno osvobodilni borbi in prekaljena v težavah naše graditve lepše bodočnosti.

Jože Udovič

NESREČE PRI DELU IN NA POTI Z DELA

v mesecu oktobru 1963

7. oktobra se je ponesrečil pri delu Jože Gorenc, vlagalec osnov.

Imenovani je šel pogledat tkalski stroj, da bi ugotovil okvaro na njem. Istočasno je pristopil k stroju vzdrževalec strojev iz tkalnice. Ko je imenovani pregledoval verigo vzvratnega hoda, je vzdrževalec strojev medtem ročno obrnil spojnico, tako da je ponesrečenca zagrabila veriga za kazalec leve roke ter je pri tem prišlo do lažje poškodbe.

17. oktobra se je ponesrečil na poti z dela Milan Teropšič, mazač strojev v oddelku tkalnica.

Imenovani se je peljal z motornim kolesom z dela. V Ločni je hotel prehiteti tovorni avtomobil. Ker pa je tovorni avto iz neznanega vzroka zavil na sredino cestišča, je moral imenovani pritistiti na zavoro. Pri tem je padel ter se je lažje poškodoval po glavi, precej škode pa je bilo tudi na motornem kolesu.

25. oktobra se je ponesrečila na poti z dela Milena Planin, previjalka v oddelku tkalnica.

Imenovana je šla peš po stezi, na kateri je bilo razmetano železo, ki ga potrebujejo pri gradbenem delu pri novi hali. Imenovana je zadela ob železo in pri tem padla ter si poškodovala levo nogo v kolenu.

25. oktobra se je ponesrečila pri delu Alojzija Hočevnar, previjalka votka.

Imenovana je delala na stroju za previjanje votka. Ker ji je primanjkovalo praznih cevk, je hotela iti po nje v zaboj, ki je bil v bližini stroja. Pri tem pa je tako nerodno stopila, da je padla na hrbet in z glavo udarila ob zaboj ter se lažje poškodovala.

Mirko Jakša

BOLEZENSKI IZOSTANKI V MESECU septembru 1962 in 1963

Naslednja tabela bo prikazala bolezenske izostanke za mesec september 1963 v primerjavi z mesecem septembrom 1962.

Oddelki	Stev. % na vseh delov. boln. dni		Stevilo % na delov. boln. dni brez porodniške in nege druž. član.		Stev. % na vseh delov. boln. dni		Stev. % na delov. boln. dni brez porod.	
	boln. dni		brez porodniške in nege druž. član.		boln. dni		brez porod.	
Uprava	97	5,45	53	2,98	150	7,22	128	6,16
Tkalnica	312	5,33	173	2,95	631	8,64	473	6,47
Predil.	215	11,62	120	6,48	105	5,38	105	5,38
Apertura	177	7,65	124	5,33	265	10,92	184	7,58
Zun. obr.	75	5,-	68	4,53	26	2,03	26	2,03
Metlika	333	6,-	136	2,45	385	7,51	283	5,50
Skupaj:	1.209	6,41	674	3,57	1.562	7,75	1.199	5,95

Če primerjamo bolezenske izostanke z mesecem septembrom 1962, bomo ugotovili v mesecu septembru 1963 izredno visok procent, najvišji v letošnjem letu. V septembru 1962 je bilo 3,57 %, v septembru 1963 pa 5,95 % bolezenskih izostankov.

Najvišji procent je imel zopet oddelek apretura (7,58 %), sledi oddelek tkalnica (6,47 %), oddelek predilnica česane preje Metlika (5,95 %) in predilnica mikane preje (5,38 %). Najnižji procent pa imajo zunanji obrati (2,03 %).

Največ bolezenskih izostankov je bilo zaradi:

nesreč izven dela	188 dni izostankov	
raznih ženskih boleznih	130 " "	"
nege družinskega člana	100 " "	"
angine	86 " "	"
TBC	75 " "	"
boleznih želodca	70 " "	"
gripe	68 " "	itd.

Mirko Jakša

KAKO SEM PREŽIVEL ROŠKO OFENZIVO

Nagla rast naše vojske spomladi 1942 je pokazala potrebo, da se poleg organiziranja ljudske oblasti, to je odborov Osvobodilne fronte na osvobojenem ozemlju, organizirajo tudi razne delavnice. Te delavnice so izdelovale razne predmete, ki jih je potrebovala naša vojska.

Tako se je na področju Roga, ki je bil najprimernejši teren, ker je bil globoko v osvobojenem ozemlju ter za sovražnika težko dostopen, organizirala najprej orožarska delavnica, nato pa še druge, kot n. pr. krojaška, šivilska itd. Poleg tega pa smo imeli tudi posebno gradbeno četo, ki je gradila po skritih globelih barake za bolnice in za vodstvo partizanskega gibanja, skladišča itd.

V te delavnice so bili iz borbenih enot poslani posebni strokovnjaki, pa tudi iz topliške doline je prišlo

veliko prostovoljcev, ki zaradi starosti ali bolezni niso bili sposobni za borbene enote. Sprva so bile te delavnice v kočevski vasi Podstenice, kasneje pa so se zaradi možnosti bombandiranja in sovražnikovega vdora preselile globoko v gozdove v bližino Jelenice.

Kljub pomanjkanju strojev in orodja so se vse delavnice naglo razvijale. Orožarji so popravljali orožje ter izdelovali ročne bombe, mine za miniranje ter razne priprave, ki so jih rabili naši borci pri svojih akcijah. Krojači so izdelovali iz zaplenjenega blaga nove uniforme in kape "triglavke". Šivilje so za borce šivale perilo, obveze za ranjence in potrebno perilo za bolnico, ki je bila na Daleč hribu. Čevljarji pa so iz usnja, ki so ga partizani zaplenili v usnjerni v Mokronogu, izdelovali čevlje in škornje.

Okupator je seveda zvedel, da se na področju Roga nahaja bolnica, partizanske delavnice, skladišča in tiskarna. Vedel je tudi, da se tu nahaja tudi vodstvo narodno-osvobodilnega gibanja. Zato je skušal večkrat prodreti v roške gozdove. Toda vsakokrat se je moral vrniti s težkimi izgubami.

Zato se je odločil, da s sistematično pripravljeno ofenzivo enkrat za vselej zatre partizane v celi Sloveniji. Teritorij bivše Ljubljanske pokrajine, ki je bil pod italijansko okupacijo, je razdelil na več ofenzivskih področij ter pričel z vojaškimi operacijami.

Tako je v sredini avgusta 1942 prišel na vrsto tudi Rog. Italijani so v Slovenijo privlekli vse razpoložljive divizije. V ofenzivi pa so sodelovali tudi narodni izdajalci - belogardisti. V Roški ofenzivi je sodelovalo preko 50.000 sovražnikovih vojakov, ki so bili oboroženi s topovi, tanki in drugim orožjem. Sodelovala so seveda tudi letala, ki so neusmiljeno bombandirala kočevske vasi.

Vsa ta ogromna vojaška sila je imela en cilj - uničiti nekaj sto slabo oboroženih partizanov. Obkolili so širše področje kočevskega Roga ter pričeli sistematično prodirati v gozdove. To prodiranje pa seveda ni šlo tako hitro kot so Italijani mislili. Partizanske edinice so sovražnika stalno napadale ter ga vznemirjale. Ko so sovražniki prodrli na Podstenice in vasi ob dohodih na Rog, smo spoznali, da gre za večjo ofenzivo, kot so bile hajke v zadnjem času.

Da ne bi sovražnik dobil dragocenega orodja, strojev in materiala, smo vse dobro poskrili na težko do-

stopnih in skritih krajih. S patrolami pa smo stalno opazovali gibanje Italijanov. Ko so prišli na Podstenice, je bila njihova prva skrb, da so se dobro utrdili. Naenkrat je vse okrog vasi in v vasi sami zraslo na desetine bunkerjev. Iz njih so se Italijani preplašeno ozirali v temne roške gozdove.

Šele drugi dan, ko so dobili močna ojačanja in ko so zasedli vse obrobne vasi, so se upali v gozd.

Na italijansko prodiranje smo se dobro pripravili. Vodstvo delavnice je izdelalo načrt, da bi se najprej umaknili proti Jelenici. Ko smo opoldne pokosili, smo se premaknili od delavnice in čakali. Zaradi pomanjkanja orožja v delavnicah nismo bili oboroženi. Le par tovarišev je imelo pištole. Tako se s sovražnikom nismo mogli spopasti. S spretnim manevriranjem smo se nameravali prebiti iz obroča.

Ko smo tako čakali že precej časa in pričakovali sovražnika iz smeri Podstenic, je naenkrat na čelu kolone zaropotalo. Italijani so prišli od Jelenice. Ko so naleteali na našo kolono, ki je brez skrbi počivala, so takoj odprli ogenj. Na čelu kolone smo imeli vola in ko so ga zagledali, so pričeli divje streljati nanj. Zaradi tega smo se uspeli umakniti brez izgub. Pri tem pa je večina tovarišev zbežala globoko v gozd. Tam so se seveda izgubili in so tavalj vso ofenzivo po gozdovih in se umikali sovražniku. Jaz in še par tovarišev pa smo se umaknili nazaj proti delavnicam. Tam smo dobili patrolo, ki se je pravkar vrnila od Podstenic in še rekal tovarišev.

Po kratkem posvetu smo se odločili, da se mimo Daleč hriba prebijemo čez Črvanovo cesto in se priključimo 4. četi, ki je taborila nad Poljanami. Ko smo prišli do bolnice na Daleč hribu smo zvedeli, da so vse težje ranjenec poskrili in zamaskirali. V 4. četo pa je odšla patrola, ki naj bi poizvedela, kakšen je položaj. Ko smo odšli naprej, smo srečali patrolo iz bolnice. Povedali so nam, da so Italijani taborišče čete požgali, četa pa se je umaknila neznano kam. Svetovali so nam, naj ne hodimo po poteh, temveč po skrivnih stezah, ki jih Italijani ne poznajo.

Ko smo prišli do Črvanove ceste, smo opazili kolono Italijanov. Ko je izginila kolona za ovinkom, smo hitro prečkali cesto. Komaj smo bili preko ceste, je po njej prišla še druga kolona. Po stezah smo krenili proti Rampohi. Ko smo prišli v bližino vasi, smo se ji previdno približali. V vasi so bile samo dve ženski, ki sta nam preplašeni povedali, da sta njuna moža, ki sta bila logarja, morala z Italijani pokazat pot na Daleč hrib. Hitro

smo se napili vode ter se umaknili iz vasi. Ustavili smo se v gostem grmovju ter čakali noči. Ponoči smo se name-ravali prebiti čez cesto Podturn - Črmošnjice ter krenili proti Drganjim selom. Računali smo s tem, da so Italijani ta teren že "prehajkali".

Ko smo se okrog polnoči "v strogi tišini" pomi-kali proti cesti, smo naleteli na Italijane. Ko smo poiz-kušali priti čez cesto na drugih mestih, smo povsod nale-teli na sovražne zasede. Proti jutru smo se umaknili nazaj. Drugo in tretjo noč smo poizkušali znova, toda zaman. Ker nismo imeli orožja, je bil proboj nemogoč. Hrane, ki smo jo imeli nekaj s seboj, je že davno zmanjkalo. Ves ta čas smo bili skriti v gozdu pod vasjo Rampoha ter opazova-li italijanske kolone, ki so se pomikale iz Starih žag v hrib. Po cestah nad nami in pod nami so brneli tanki in kamioni, ki so dovažali vedno novo vojaštvo.

Naslednji dan dopoldne smo zaslišali močno stre-ljanje nad Rampoho, nato pa nepretrgane rafale mitraljeza in eksplozije min. Potem so se oglasili še topovi. Zrak se je tresel od silnih eksplozij. Kmalu so se pojavila še letala, ki so krožila nad gozdovi in odmetavala bombe.

Mi smo hitro izkoristili nastalo situacijo. Vede-li smo, da je sovražnikova pozornost usmerjena na napad. Zato smo ponovno poizkušali prekoračiti cesto v dolini. Sklenili smo, da se prebijemo za vsako ceno. Čakanje v gozdu nam je šlo že na živce, pa tudi lakota in žeja sta nas silila na to odločitev. Če nismo uspeli ponoči, bomo mogoče podnevi.

Previdno smo prišli do vasi Stare žage. O sovraž-niku ni bilo ne duha ne sluha razen praznih bunkerjev. Hitro smo prekoračili cesto in potok ter se pognali v hrib. Šele ko smo prišli že skoro na vrh, smo se oddahnili. Kar verjeti nismo mogli, da smo se prebili tako poceni. Naša predvidevanja so bila pravilna. Ko je sovražnik prehajkal ves teren okrog Toplic, Sušic in Drganjih sel, je vse svo-je sile vrgel v roške gozdove. Mislil je, da so se vsi partizani umaknili proti Rogu. S trdnimi obroči nas je mislil stisniti in uničiti. Pri tem pa je seveda računal, da bosta lakota in žeja opravila svoje. Toda računal ni na partizansko upornost in iznajdljivost. Precej tovarišem se je posrečilo prebiti se iz obročev; drugi so se poskrili v težko dostopnih krajih ter počakali na konec ofenzive. Marsikdo je bil po cel teden ali pa še več brez hrane in vode, toda predal se ni. Predalo se je le nekaj omahljivcev, ki še niso bili vajeni trdnega partizanskega življenja in so mislili, da je vsega konec in partizani uničeni. Toda

le malo teh je ostalo živih. Večino so Italijani postrelili in le malokateri so odgnali v internacijo.

Ko smo se tako srečno izmaknili Italijanom, smo odšli proti Drganjim selom, kjer so nas sprejeli sicer s strahom, vendar so bili veseli, da zopet vidijo partizane. Tudi oni so bili prepričani, da so nas vse uničili. Ker smo seveda bili lačni, so nas dobro nahranili, nato pa smo po kratkem posvetu odšli naprej. Sklenili smo, da gremo čim bliže k Novemu mestu. Računali smo, da bomo tam še najbolj na varnem počakali konca ofenzive. Pri vasi Praproče smo srečali tovariše, ki se jim je tudi posrečil preboj. Ti so se odločili, da gredo proti Ljubljani, kjer se bodo ponovno formirali. Ker niso poznali terena, smo jih ponoči spremili do Vclavč. Sami pa smo odšli v bližino Boričevega, kjer smo ostali kak teden.

Ko smo zvedeli, da je ofenziva končana, je odšla na Rog patrola treh mož. Naloga patrole je bila, da ugotovi kakšna situacija je gori. Ko smo prišli na Podstenice, smo srečali partizansko patrolo. Povedali so nam, da so celo ofenzivo prestali v roških gozdovih, njihova četa oziroma del nje pa je sedaj pri vasi Pogorelec. Skupno smo odšli proti delavnicam. Ko smo prišli tja, se nam je nudila zalostna slika. Vse barake so bile požgane. Našli so vsa naša skrivna skladišča. Z bolečino v srcu smo opazovali vse to razdejanje. Koliko truda nas je stalo, da smo delavnice zgradili in jih opremili. Sedaj pa je vse uničeno. Toda žalost je hitro pregnala upornost. Začeli bomo znova.

S to mislijo smo se vračali v dolino. Med potjo smo zvedeli, da je vodstvo našega upora srečno prestalo ofenzivo. V Toplicah pa smo zvedeli, da se je nekaj domačinov iz doline predalo in so jih Italijani v Vavti vasi postrelili.

Italijani so se na vsa usta hvalili, da so uničili vse partizane. Ljudje so jim sprva verjeli, toda kmalu so se prepričali, da temu ni tako. Ofenziva je seveda zahtevala veliko človeških žrtev. Omahljivci so odpadli, toda ostali so prekaljeni borci.

Da partizanstvo še ni zatrto, je dokazal napad naših enot na papirnico v Vevčah v neposredni bližini Ljubljane. Napad je popolnoma uspel in papirnica je bila požgana. Ta napad je zopet dvignil moralo pri naših ljudeh. Dokazal je, da udarna sila naše vojske ni bila uničena. Sovražnik in njegovi sodelavci pa so zaman sanjali o uničenju narodno-osvobodilnega gibanja.

III. DELAVSKE ŠPORTNE IGRE V NOVEM MESTU

S svečanim zaključkom v Domu ljudske prosvete v nedeljo 27. oktobra so bile končane letošnje delavske športne igre v Novem mestu.

V tekmovanju v poslednjih panogah so bili doseženi še naslednji rezultati:

V streljanju je pri moških zmagal Pionir (633 krogov) pred ONZ (580 krogov), Novolesom (565 krogov), Novoteksom (521 krogov), Kremenom (457 krogov), Opekarno Zalog (368 krogov) in Novoteksom II (366 krogov).

Najboljši strelci so bili: Marjan Kos (173 krogov), Milan Knap (164 krogov) in Marjan Okrogljič (163 krogov). Med našimi strelci pa so bili naslednji: Slavko Kavšek (153 krogov), Anton Kaferle (144 krogov) in Anton Cesar (141 krogov).

Pri ženskah je v streljanju zmagala ekipa Pionirja s 573 krogi. Naše strelke pa so zasedle drugo mesto s 316 krogi.

V ekipi Pionirja so bile najboljše strelke: Jožica Ribič (165 krogov), Cvetka Knap (149 krogov) in Branka Zaharija (140 krogov). V naši ekipi pa Anica Horvat (109 krogov) in Tončka Tekstor (87 krogov).

V kegljanju pri moških je zmagala ekipa ŽTP (460 kegljev) pred Pionirjem (445 kegljev), Občinsko skupščino (439 kegljev), IMV (435 kegljev), Kremenom (375 kegljev), Iskro Novo mesto (365 kegljev), Novolesom (361 kegljev), Novoteksom (357 kegljev), Borom Dol. Toplice (345 kegljev), Narodno banko (341 kegljev), Medobčinsko zavarovalnico (323 kegljev) in Železnino (239 kegljev).

V namiznem tenisu je pri moških zmagala ekipa IMV pred Novoteksom, Pionirjem in Občinsko skupščino. Naša ekipa je premagala v predtekmovanju ŽTP I z rezultatom 3:0, v finalu pa Občinsko skupščino s 3:0 in Pionirja s 3:1. V borbi za prvo mesto pa smo izgubili z IMV z rezultatom 2:3. Najboljši posamezniki so bili Somrak (Novoteks), Turk (IMV) in Plavec (Občinska skupščina).

V namiznem tenisu pri ženskah je zmagala ekipa Novoteksa pred Občinsko skupščino. Naše igralkе so premagale Občinsko skupščino z rezultatom 3:1. Najboljše posameznice so bile: Pavlin, Butala (Novoteks) in Požar

(Občinska skupščina).

V šahu je zmagala ekipa Pravosodja pred Prosveto, IMV in PTT. Naša ekipa je izpadla že v predtekmovanju, ko je igrala s Pionirjem neodločeno 2:2, vendar se je Pionir uvrstil v nadaljnje tekmovanje zaradi boljšega uspeha na prvih treh deskah.

V pohodu v neznano je zmagala ekipa Občinske skupščine II pred Pionirjem II, Pionirjem I, Novoteksom, Občinsko skupščino I in Kremenom.

V skupnem vrstnem redu je tretjič zaporedoma zmagal Pionir (1.330 točk) in tako prehodni pokal osvojil v trajno last. Drugo mesto je prav tako tretjič osvojila ekipa Novoteksa (1.155 točk). Na naslednja mesta pa so se uvrstili Občinska skupščina (710 točk), ŽTP (595 točk), IMV (475 točk), Novoles (380 točk), KGPK (295 točk), Kremen (265 točk), PTT (140 točk), Krka (125 točk) itd.

Pri moških je bil vrstni red naslednji: Pionir (830 točk), Novoteks (685 točk), Občinska skupščina (550 točk), IMV (475 točk), ŽTP (450 točk), Novoles (380 točk), Kremen (265 točk), KGPK (230 točk), PTT (140 točk), Krka (125 točk) itd.

Pri ženskah pa je bil vrstni red naslednji: Pionir (500 točk), Novoteks (470 točk), Občinska skupščina (160 točk), ŽTP (145 točk), KGPK (65 točk) itd.

Iz končnih rezultatov vidimo, da sta tudi letos daleč najboljši sindikalni podružnici Pionir in Novoteks. Kakor že dvakrat prej tudi letos nismo uspeli potisniti Pionirja na drugo mesto, vendar je tudi premočna osvojitev drugega mesta uspeh. Skupno smo osvojili 2 prvi mesti, 7 drugih mest in 2 tretji mesti, za kar smo tudi prejeli plakete. Med posamezniki pa so prejeli diplome tudi naši tekmovalci: Marjan Somrak, Franc Pavlin, Anica Pavlin, Marija Butala, Anica Bartolj, Marija Golob in Cvetka Pate.

Letos je na delavskih športnih igrah sodelovalo med moškimi 26 in med ženskami 8 sindikalnih podružnic. Skupno je nastopilo 723 tekmovalcev, in sicer 597 moških in 126 žensk.

Ob zaključku pa se zahvala vsem, ki so nastopili za našo sindikalno podružnico, posebno pa še tistim, ki so s stalnim sodelovanjem pripomogli k že trikratni osvojitvi odličnega drugega mesta na delavskih športnih igrah.

v Novem mestu in prispevali k temu, da uživa tekstilna tovarna Novoteks velik ugled tudi na področju telesne vzgoje.

S. M.

PET DNI V SONČNI ITALIJI

Naslednje jutro je bilo megleno in dolgo je trajalo, predno smo se vsi zbrali v avtobusu. Naš cilj za ta dan je bila tovarna umetnih vlaken "Rhodiatoce" ob velikem jezeru Lago Maggiore. Ko je avtobus brzel nazaj proti Milanu, se je vreme izboljšalo. Megla se je dvignila in prikazalo se je spet sonce. Naše razpoloženje se je vrnilo s soncem in šale so spet napolnile ves avtobus.

Kmalu smo prispeli v Milano. Ker je bil ta dan praznik, je bil promet v mestu manjši. Po ulicah smo lahko videli deklice in dečke v svečanih oblekah, ki so obenem z državnim praznikom praznovali še svoj verski praznik. Ponekod so male slavljenke obkrožili vsi bližnji sorodniki in botri, da so se skupaj slikali, da bi bil ta veliki dogodek zabeležen tudi v družinskem albumu.

Kmalu smo prispeli na drugi konec Milana, kjer smo spet nemoteno brzel po gladkem asfaltu. Bolj ko smo se odmikali od Milana, manj je bilo vsega, kar je spominjalo na veliko mesto. Precej časa smo se vozili skozi pokrajino, poraslo z grmičevjem. Nato smo zavozili v listnat gozd in ko smo prišli iz njega, smo opazili, da so se nam prej oddaljene gore že precej približale. Zagledali smo urejene nasade vinske trte in sadnega drevja. Naselja, preko katerih smo se vozili, niso bila velika, spominjala so na naše vasi. Tu sem prvič opazila poleg hiš tudi ostala gospodarska poslopja, česar doslej na vsej poti še ni bilo videti. Kakor hitro pa smo prišli preko mostu čez rečico, ki teče iz jezera, se je vaški svet umaknil pravljlični deželi okrog jezera Lago Maggiore. Nič več plantažnih nasadov, nič več vasi niti tovarn. Vsako drevo, vsak grm je bilo nekaj posebnega, vse je svetelo. Visoko gorj v drevesnih krošnjah, grmovju in na tleh, vse povsod je bila ena sama cvetlična preproga vseh mogočih barv in odtenkov. Videli smo lepo speljane stezice in klopce na na najlepših skritih mestih z najlepšim pogledom na jezero

za tiste, ki ljubijo samoto in prirodo. Po tem cvetočem paradižu so posejane vile vseh mogočih oblik, veliki hoteli in paviljončki za prijeten vikend. Nad vse čudovit je pogled na jezero s svojimi slikovitimi otočki. Eden od njih je tako popolnoma pokrit s hišami, da je z obale videti, kot da stoje temelji v vodi ne pa na kopnem. Ta otoček povezuje z obalo le tako širok pas zemlje, kolikor je široka cesta, ki je dolga več kot en km in po kateri je moč priti na otok z vsakim vozilom. Otoček nas je malo spominjal na Sv. Štefan v našem Jadranu. Drugi otoček, ki je pomaknjen bolj proti sredini jezera, se dviga iz vode v samih terasah in je ves v zelenju. Vodič nam je pojasnil, da je ta otok privatna lastnina in je ves zasajen z raznim cvetjem, okrasnim grmičjem in drevjem z vsega sveta. Sredi otoka stoji kot nekakšen grad lepo urejena zgradba, kjer lahko lačni in žejni obiskovalci pustijo nekaj svojega lahko ali težko zasluženega denarja. Škoda, da je bilo premalo časa, da bi si mogli privoščiti sprehod s čolni do teh romantičnih otočkov.

Oči so se nam pasle na mimobežečih lepotah in jezeru, ki nas je ves čas spremljalo na desni strani. Dolgo smo se vozili ob njegovi obali, ko nam je vodič pokazal naselje na nasprotni strani, kamor smo bili namenjeni. Kljub temu, da je bilo vse okrog nas tako čudovito urejeno, nas je vsa ta lepota sčasoma začela dolgočasiti. Oči so med to sanjavo in skrbno urejeno lepoto iskale kakšno spremembo, ki bi vsaj za hip razbila ta preračunani red. Morda so mi ravno zaradi tega tako močno ostale v spominu stare trhle barke in čolnici, ki so dokazovali, da je popolnost narave ne samo v brstenju in cvetju, ampak tudi v odmiranju.

Ko smo končno prispeli v naselje, kjer je bil naš cilj, smo si globoko oddahnili. Vročina v avtobusu je bila že skoraj nevzdržna. Sveži zrak pa nas je spet osvežil in razvedril. V bližini, kjer smo se zaustavili, je vodič našel nekega človeka, ki nas je peljal v tovarno, ki smo si jo namenili ogledati. Ko smo z avtobusom zapeljali skozi na široko odprta vrata, kjer nas je vratar pozdravil s prijaznim nasmehom, smo se znašli med gredicami goste nežne angleške travice, ki so ji delala senco nizka mlada drevesa. Tu nas je našla lepa blondinka, ki nas je pozdravila v lepi hrvaščini. Pozneje smo zvedeli, da je bila rojena v Slavoniji, kako je prišla sem v to tovarno, pa nismo uspeli zvedeti. Razdelila nam je nekakšne oštevilčene kartončke, s čimer smo bili ločeni v dve grupi zaradi hitrejšega in boljšega ogleda tovarne. Imeli smo seveda spet precejšnjo zamudo in mislim, da so nas pričakovali že celo uro ali celo več pred našim prihodom. Rekli so nam,

da si bomo morali zato tovarno ogledati v dveh delih zaradi opoldanske pavze. Pozneje smo videli, da je bilo to res bolje. V prvem delu so nam v ogromni stavbi razkazali svoj laboratorij, ki nam je delno ponazarjal vso tovarno. Njim laboratorij ne služi samo za kontrolo kvalitete proizvodnje, ampak tudi za iskanje novih izboljšav postopkov in kvalitete ter novih lastnosti posameznih vlaken. Predno smo vstopili v prvi prostor, smo skozi zatesnjena vrata stopili v majhen prostorček, iz katerega so druga enaka vrata vodila v preizkuševalni prostor. Prvi hip sem pomislila, da smo v dvigalu, ki nas bo popeljalo v drugo nadstropje. Tedaj pa je lepa blondinka, ki je ostala z našo skupino, že pritisknila na gumb in druga vrata so se odprla. Kmalu smo zvedeli, zakaj so potrebna takšna dvojna vrata. Služijo le v ta namen, da se z večkratnim odpiranjem vrat ne bi spremenili pogoji v preizkuševalnem prostoru. Temperatura in vlaga zraka morata namreč biti konstantni. V prostoru, kamor smo vstopili, so preizkušali postopek izdelave nylona bombažnega tipa. Tu je bila vlaga 75 %. V nekem oddelku so neskončne nylonske niti raztezali, tako da so izgubile večino svoje elastičnosti in pridobile na trdnosti, nato pa so jih podobno, kot smo videli v Benetkah v "Acsi", rezali na dolžino, kakršen je bombaž, v drugem oddelku pa na dolžino, kakršna je volna, le da so za volneni tip nylon predhodno tudi kodrali. Nadaljnji postopki s tem predivom so bili isti, kot da so to naravne surovine in ne nylon. Vsi postopki z eno vrsto materiala so se zvrstili v istem prostoru, vsi stroji, potrebni zanje, so bili zbrani tu. Od tod je mogla priti ven le izdelana preja, iz katere je poskusna tkalnica oziroma pletilnica v pritličju izdelala blago, ki je nato odromalo še na barvanje oziroma tiskanje, če nylon ni bil barvan že v masi. Po končani apreturi je blago prispelo na preizkušanje v ogromni laboratorij, kjer lahko preizkusijo vse mogoče lastnosti izdelanega vlakna, preje in blaga. Aparati za preizkušanje so na moč izpopolnjeni, vse priprave in pripomočki so na svojem mestu, vsaka posodica, vsaka epruveta ima svoj prostor, svojega oskrbnika. Dvorana, kjer so preizkušali kemijske lastnosti, je bila tako velika in tako urejena, da je bilo med policami in mizami videti le temnolase glave laborantov, ki so se od časa do časa za trenutek radovedno obrnile k nam. Od vhoda smo ob strani stopali mimo laboratorijskih miz, obloženih s ploščicami, kjer so zaposleni laboranti sklanjali glave nad svoje delo in ni bilo videti, da bi od njih bilo mogoče dobiti odgovor na kakšno vprašanje. Sicer pa so naši vodniki skrbeli, da so nas z odgovori zadovoljevali le oni, da ne bi z vprašanji vznemirjali ljudi sredi dela. Mi smo si to skrb razlagali po svoje. Morda so se bolj bali naše prevelike radovednosti kot tega, da bi z vprašanji motili delavce. Kar nas je bilo iz tovarn, smo na vprašanja dobi-

vali bolj pičle odgovore, nekateri pa so se zapletli v teoretične razprave, ki jih zlepa ni bilo konec. Da je k temu pripomoglo pomanjkljivo znanje italijanščine, je dokazovalo gestikuliranje z rokami, kadar se ni dalo vse povedati z besedami.

Ko smo videli v stavbi, kamor smo najprej vstopili, vse, kar so nam namenili pokazati, smo se spodaj na dvorišču zamenjali z drugo skupino, ki je ta čas bila v drugi stavbi. Tja nas je odpeljala mlada črnolasa Italijanka, ki pa smo jo nekaj minut nato že izgubili. Poklicali so jo k telefonu in je ni bilo več nazaj. Mi pa smo ostali sami v oddelku poskusne apreture.

(se nadaljuje)

M. M.

NAŠA KRONIKA

Rodile so:

Draga Pate - deklico, Štefka Gril - dečka, Maksima Petrinčič - dečka, Rezka Hočevnar - deklico, Olga Tutin - dečka, Anica Klobučar - deklico, Anica Salmič - dečka in Fani Gotlib - deklico.

Mladim mamicam in novorojenčkom želimo veliko zdravja in najlepše čestitke !

V podjetje so prišli:

Jožefa Blažič, Martin Gosence in Ivan Bevk.

Novim članom našega delovnega kolektiva želimo mnogo delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva !

Podjetje je zapustila:

Marija Nosan.

Dne 1. 11. 1963 je stanje zaposlenih 813. Od tega je 560 žensk in 253 moških.